

[Bijlage 2]

actieplan 2016

cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Antwerpen, 30 november 2015

Inhoud

Antwerpen, 20 november 2015.....	2
0 Inleiding	3
SD 1 Kennisopbouw over het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving en kennisverspreiding	4
OD 1.1 In kaart brengen van het roerend erfgoed van het ontwerp van de omgeving.....	4
OD 1.2 In kaart brengen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van het ontwerp van de omgeving	4
OD 1.3 Kennis opbouwen en delen over het digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	5
OD 1.4 Kennis opbouwen en delen over het behoud en beheer van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	6
OD 1.5 Bevorderen van de doorstroom van kennis tussen het cultureel-erfgoedveld van het ontwerp van de omgeving en het onderzoeksveld.....	6
SD 2 Organisatie en activering van de cultureel-erfgoedgemeenschap	6
OD 2.1 Platformfunctie	6
OD 2.2 Adviesraad organiseren	7
OD 2.3 Internationaal netwerk opbouwen en internationale expertise-uitwisseling.....	8
SD 3 Toekomstscenario	9
OD 3.1 Acquisitieprofiel uitwerken	9
OD 3.2 Prospectie en overdrachten	9
OD 3.3 Samenwerking APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen)	9
OD 3.4 Depotproblematiek: zoektocht naar een duurzame oplossing	10
SD 4 Bewustzijn vergroten voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.....	11
OD 4.1 Erfgoedvormers en erfgenamen bewust maken.....	11
OD 4.2 Niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen bewustmaken van het belang van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving	11
OD 4.3 Publieksprojecten uitwerken in functie van brede sensibilisering	12
OD 4.4 Website als duurzaam communicatiemiddel	14
SD 5 Geïntegreerde projecten	14
OD 5.1 Vormgevingserfgoed in Vlaanderen vanaf 1964.....	14
OD 5.2 Cultureel erfgoed van werf en bouwbedrijf.....	15
SD 6 Duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit	15
OD 6.1 Maatschappelijke en culturele diversiteit	15
OD 6.2 Aandacht voor duurzaamheid	16
OD 6.3 Website (AnySurfer)	17

0 Inleiding

Dit actieplan wordt enerzijds opgemaakt in het licht van de samenwerking met het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen (APA), waarbij er op het operationele niveau een aantal samenwerkingstrajecten worden opgezet die de werking van beide organisaties zullen versterken. Daarnaast moeten deze samenwerkingen ook concrete werkmethodes en afspraken uittesten. Anderzijds geldt voor het CVAa dat de bestaande beheersovereenkomst die werd opgemaakt in het kader van het beleidsplan 2012-2017, nog steeds van kracht is.

De klemtoon van de werking ligt op expertiseopbouw en –verspreiding. Daarbij wordt Odis blijvend ingezet en uitgebouwd als registratiedatabank, waarvan de steekkaarten ook in Archiefbank Vlaanderen terecht komen. De afstemming met het collectiebeheersysteem (CBS) van APA is een belangrijke taak voor 2016. Ook op het vlak van digitaal erfgoed wordt veel verwacht van de samenwerking met APA, zowel op het vlak van het proactief benaderen van architectuurbureaus, als wat de technische omgeving voor langdurige bewaring betreft. Deze opdracht is een hoofdtaak voor archivaris Wim Lowet in 2016.

De erfgoedgemeenschappen worden op verschillende vlakken betrokken bij de werking. In het licht van de transitie met APA zal er veel aandacht gaan naar het creëren van een draagvlak voor de nieuwe organisatie in de sector en bij de stakeholders. De bestaande platforms van CVAa en de adviesraad worden daarbij eveneens betrokken. Daarnaast gaat veel aandacht naar het betrekken van de onderzoeks- en onderwijsinstellingen bij de werking.

In het kader van het bewaren van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving komt de werking van CVAa enigszins in een nieuw daglicht te staan gezien het behalen van het kwaliteitslabel van APA en de werking van APA op Vlaams niveau. Daarnaast blijft het antwoorden op vragen van archiefvormers voor overdrachten en inventarisatie een belangrijke taak voor CVAa. Evenals in 2015 krijgen de architectuurtijdschriften bijzondere aandacht in 2016. Na evaluatie van de problemen met de oplevering van de gedigitaliseerde architectuurtijdschriften door het bedrijf Acmis hebben de verschillende betrokken partijen (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, Universiteitsbibliotheek Gent, Vlaamse Erfgoedbibliotheek en CVAa) besloten om Acmis extra tijd te geven voor de oplevering, mits een tegemoetkoming van een extra te digitaliseren tijdschrift. De verantwoordelijkheid van CVAa bestaat erin om de aangeleverde digitale bestanden te controleren, de logistiek voor nieuwe te digitaliseren reeksen tijdschriften te organiseren en breed te communiceren over het project. De afrekening van het project verschuift evenwel naar 2017.

Op het vlak van sensibilisatie staat de afronding van het vormgevingsproject centraal met een archievangids, een visueel inspirerende website en een kleine tentoonstelling in de VAI-vitrine. Het CVAa zal ook samen met APA het historisch luik voorzien van de tentoonstelling 'The Crafst(wo)man and the City' in deSingel in het najaar 2016. Dan zal ook de samenwerking in het kader van kunstmeden.be een hoogtepunt bereiken met een proefopstelling van het borgen van het immaterieel cultureel erfgoed in de tuin van deSingel. Tot slot speelt het CVAa als co-uitgever een centrale rol bij het boek 'Het zoeken naar de autonome architectuur in Vlaanderen. De generatie van 74' dat eind mei uitkomt en zowel in Vlaanderen als internationaal gepresenteerd zal worden.

dr. Sofie De Caigny
Coördinator CVAa

SD 1 Kennisopbouw over het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving en kennisverspreiding

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,4 VTE, Ellen Van Impe 0,4 VTE, Wim Lowet 0,8 VTE, Eva Van Regenmortel 0,2 VTE

Inzet werkingsmiddelen: 11.500 € (A.16.COLL, A.16.DIGI, A.16.DOCU, A.16.PROS, A.16.ICE, A.A6.BOUW)

OD 1.1 In kaart brengen van het roerend erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.1.1: Prospectie en registratie cultureel erfgoed

Net zoals in 2015 ligt de nadruk op het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving bij het erfgoed van het bouwbedrijf. De urgentie en noodzaak van een dergelijke focus werd onderzocht in functie van het beleidsplan van het CVAa en is hoog. Toch heeft het CVAa hier de voorbije jaren niet de aandacht aan kunnen besteden die wenselijk was, en dit om verschillende redenen die in het evaluatiegesprek met Wouter Brauns werden aangegeven (zie ook inleiding). In 2016 zal er wel aandacht voor dit erfgoed zijn, maar niet zo intensief als in het beleidsplan werd vooropgesteld. Dit wordt echter gecompenseerd door de verlenging van de beleidsperiode, waardoor we overtuigd zijn dat uiteindelijk de gewenste resultaten behaald zullen worden.

Aangezien ook het historisch onderzoek naar werf en bouwbedrijf en de vele betrokken actoren nog in een beginfase zit, zal het identificeren van actoren en erfgoedvormers in de Vlaamse context een eerste opdracht zijn.

Resultaatsindicatoren:

- Er komt in 2016 een stuurgroep (die in 2015 in het leven is geroepen) bijeen om de tussentijdse resultaten te bespreken.
- overzicht van de belangrijkste actoren van werf en bouwbedrijf en prioriteitenlijst m.b.t. prospectie van cultureel erfgoed
- archiefoverdrachten
- voorlopig overzicht van het cultureel erfgoed van werf en bouwbedrijf en de bewaarplaatsen (finaal rapport verschijnt in 2018)
- beleidsaanbevelingen
- inhaalbeweging registratie in Odis
- communicatie in de nieuwsbrief van het VAI en via website CVAa

Actie 1.1.2: Odis

Odis is het centrale registratie-instrument dat het CVAa systematisch gebruikt. In 2013 realiseerde het CVAa een sectorspecifieke toegang op Odis die via www.cvaa.be en www.architectuurarchieven.be toegankelijk is. Gezien de nauwere samenwerking met APA zal een doorgedreven registratie van de collectie van APA centraal staan.

Resultaatsindicatoren:

- registratie van belangrijke actoren en hun erfgoed in het kader van het geïntegreerde project rond werf en bouwbedrijf
- registratie gegevens van APA die nog niet in Odis terechtkwamen
- Afstemming met CBS van APA
- onderhoud sectorspecifieke toegang tot Odis

OD 1.2 In kaart brengen van het immaterieel cultureel erfgoed (ICE) van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.2.1: Immaterieel cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

In het zog van het project rond vormgeving blijkt de enorme behoefte aan de registratie van het immaterieel cultureel erfgoed van vormgevers en producenten. Hierin zal het CVAa een verdere casus uitwerken.

Resultaatsindicatoren:

- communicatie in de nieuwsbrief van het VAI en via website CVAa
- medewerking aan initiatieven van andere organisaties, bijv. project www.kunstsmeden.be i.s.m. tapis plein en ETWIE. CVAa zal hierin een trekkersrol opnemen voor wat betreft de labo-oefening in deSingel die de historische band tussen architecten en smeden wil herstellen. Hierover zal uitgebreid gecommuniceerd worden, onder meer door de koppeling aan de tentoonstelling van deSingel en VAI over ambacht 'The Crafts(wo)man and the City'
- registratie van een case in de databank immaterieel erfgoed

OD 1.3 Kennis opbouwen en delen over het digitaal cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.3.1: Een praktisch stappenplan uitwerken voor de verwerking van een digitaal architectuurarchief.

Het onderzoeksproject met het digitaal archief van ontwerper Maarten Van Severen zal eind 2015 afgerond worden. In dit project werden aan de hand van tests met het archief pistes onderzocht voor de opname, verwerking, preservatie en terbeschikkingstelling van een digitaal architectuurarchief. Hierover zal begin 2016 breed gecommuniceerd worden. Het CVAa zal een archief dat APA beheert en dat digital born materiaal bevat, mee verwerken, zodat de bevindingen verder aan de praktijk zullen worden afgetoetst.

Dit moet leiden tot volgende resultaatsindicatoren:

- Concrete ervaring met het klaarmaken van een digitaal / hybride architectuurarchief op basis van het archief van Maarten Van Severen uitbreiden naar een archief van APA.
- Een beslissingsmodel voor selectie en preservatie van hybride architectuurarchieven, uitgaande van de ontwerpstrategie van de architect en vereisten van de stakeholder.
- Verspreiding van de resultaten via diverse kanalen (congressen van anderen, CEST, nieuwsbrieven van anderen (waaronder Packed), TRACKS, ...)

Actie 1.3.2: Haalbaarheid onderzoeken van een nieuwe strategie voor een proactieve verwerving van born-digital architectuurarchieven

Het APA diende hierover in september 2015 een aanvraag in voor een ontwikkelingsgericht project. Het CVAa neemt hierin een belangrijke partnerrol op.

- Proactieve aanpak uitwerken van APA in het ontwikkelingsgericht project dat op 15 september werd ingediend.
- Verspreiding van de resultaten binnen de erfgoedsector door publicatie van rapport en organisatie van een studiedag.
- Betere samenwerking met verwante instellingen m.b.t. acquisitie van digitaal archief.

Actie 1.3.3: deelname aan Vlaamse en internationale netwerken rond duurzaam digitaal erfgoedbeheer

Het CVAa is vertegenwoordigd in verschillende werkgroepen en overlegorganen om kennis over duurzaam digitaal erfgoedbeheer te genereren en te delen met verschillende erfgoedgemeenschappen. Het neemt hierin een actieve rol op.

Resultaatsindicatoren:

- vertegenwoordiging in het Platform Digitale Duurzaamheid
- deelname aan de werkgroep rond centrale toegangen binnen het traject Archieven 2020 (Faro)
- deelname aan de Werkgroep Automatisering van de VVBAD

OD 1.4 Kennis opbouwen en delen over het behoud en beheer van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 1.4.1: maquettes

Het CVAa deed in 2015 heel wat vooronderzoek over maquettes bij private beheerders in het kader van de tentoonstelling 'Dertig jaar architectuur in Vlaanderen - De Wonderjaren in maquettes' die het samen met het VAI organiseerde in CC Scharpoord in Knokke-Heist. Sommige maquettes werden gerestaureerd, aan verschillende bureaus werd advies verleend, veel maquettes werden in kaart gebracht. Het CVAa wil in 2016 deze zorg voor dit erfgoed verder opnemen, en wel in samenwerking met APA.

Resultaatsindicatoren:

- aanvullen van informatie op webpagina over maquettes op www.cvaa.be
- aanvullen van informatie op www.architectuurarchieven.be (Databank Odis)
- opnieuw de nood van een betere zorg voor maquettes hard maken in een rapport/tekst en die aan relevante spelers in het veld bezorgen om meer aandacht, tijd en middelen voor dit erfgoed te verkrijgen

Actie 1.4.2: CVAa bibliotheek

Het CVAa bouwt een naar omvang beperkte, maar naar inhoud zeer specifieke bibliotheek uit. Deze functioneert in de eerste plaats als werkbibliotheek voor het ontwikkelen van kennis en expertise bij de medewerkers, maar staat ook ter beschikking van derden die op zoek zijn naar informatie.

Resultaatsindicatoren:

- aankoop van publicaties die relevant zijn voor het erfgoed van het ontwerp van de omgeving
- abonnementen op periodieke publicaties die relevant zijn voor het erfgoed van het ontwerp van de omgeving

OD 1.5 Bevorderen van de doorstroom van kennis tussen het cultureel-erfgoedveld van het ontwerp van de omgeving en het onderzoeksveld

Zie Actie 2.1.3 Platform Onderwijs

SD 2 Organisatie en activering van de cultureel-erfgoedgemeenschap

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,2 VTE, Ellen Van Impe 0,1 VTE

Inzet werkingsmiddelen: 1000€ A16. INTER

OD 2.1 Platformfunctie

Actie 2.1.1: Platform collectiebeherende archiefinstellingen

Met de integratie van de databank www.architectuurarchieven.be zijn de belangrijkste collecties architectuurarchieven samen ontsloten. Het CVAa wil op dit elan verder werken en ook collecties van kleinere instellingen en van instellingen die nog niet aansloten, opnemen. Het CVAa blijft daarbij instaan voor de coördinatie van de invoer en het uniform verwerken van gegevens in Odis. De partners behouden hun verantwoordelijkheid en auteurschap over de ter beschikking gestelde gegevens.

Ondertussen verschuift de positie van CVAa in dit netwerk door de nauwe samenwerking met APA, vooral wat betreft het collectieprofiel van APA dat CVAa mee zal uitdenken en uitwerken. Dit moet met de verschillende partners besproken worden. CVAa wil hiervoor de leden van het platform in 2016 rond de tafel brengen en een discussie opstarten, zodat deze stappen gedragen zijn.

Resultaatsindicatoren:

- aandeel van de sector architectuur (in brede zin) vergroten in aantal records in Odis
- collectieprofiel APA en CVAa voorleggen en bespreken

Actie 2.1.2: Platform bibliotheken

Tussen 2008 en 2013 coördineerde het CVAa het in kaart brengen van het precieze bezit van een aantal afgesloten architectuurtijdschriften bij architectuurbibliotheken. De dubbels werden geruimd onder de actieve partners en de nieuwe aanwinsten werden ingevoerd in Antilope. Dit zorgde voor een betere online ontsluiting van deze tijdschriftencollecties. In 2012-2013 werd een lastenboek voorbereid voor digitalisering, afgetoetst met nationale en internationale specialisten die al ervaring hadden met het digitaliseren van tijdschriften. Op basis van dit lastenboek diende het CVAa in 2013 met drie partners, de Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, de Universiteitsbibliotheek Gent en Vlaamse Erfgoedbibliotheek, een subsidieaanvraag in bij de Koning Boudewijnstichting. Het honoreren van deze aanvraag leidde midden 2014 tot het opstarten van de digitalisering van drie Belgische architectuurtijdschriften. Deze digitalisering liep in 2015 veel problemen op door een onnauwkeurige oplevering door het bedrijf Acmis. Met de verschillende partners is besloten om het project met twee jaar te verlengen, om voldoende controletijd in te bouwen. Ter compensatie zal Acmis twee extra tijdschriften digitaliseren.

Resultaatsindicatoren:

- Communicatie via VAI-nieuwsbrief en websites VAI en CVAa
- Gedigitaliseerde tijdschriften ter beschikking in de leesalen van de partnerbibliotheken
- Persmoment organiseren bij de financierder Koning Boudewijn Stichting

Actie 2.1.3: Platform onderwijs/onderzoek

Het CVAa organiseert in 2016 een individueel contactmoment met verschillende onderzoeksgroepen architectuur(geschiedenis) in Vlaanderen om de resultaten van registratie- en ontsluitingsacties te communiceren en in functie van inhoudelijke input van nieuwe onderzoeken die worden opgestart. In alle projecten van het CVAa waar er wetenschappelijke comités worden ingericht, zijn leden van de academische wereld vertegenwoordigd.

Resultaatsindicatoren:

- overleg met onderwijsinstellingen, wederzijdse doorstroming van kennis en brainstorm gezamenlijke projecten

Actie 2.1.4: Platform digitaal erfgoed

Het platform digitaal erfgoed speelt een belangrijke rol in enerzijds het geven van feedback op de resultaten van onderzoeken, maar ook op het bepalen van de volgende te nemen onderzoekstappen. Ook in 2016 zullen enerzijds het projectplan, en anderzijds de resultaten van het onderzoek uitgelicht onder acties 1.3.1.n 1.3.2 en 1.3.3. aan het platform worden voorgelegd. Tegelijkertijd willen we de CVAa-projecten rond digitaal erfgoed steeds ter bespreking voorleggen op het Platform Digitale Duurzaamheid. Daarnaast blijven we intensief samenwerken met experts in het veld, in hoofdzaak maar niet uitsluitend met PACKED.

Resultaatsindicatoren:

- actieve deelname aan het Platform Digitale Duurzaamheid
- voorstelling van projecten en onderzoeken van CVAa met betrekking tot digitaal erfgoed op dit Platform

OD 2.2 Adviesraad organiseren

Actie 2.2.1: Samenkomst adviesraad

De adviesraad CVAa komt samen om te reflecteren over de stand van zaken van de projecten, de platforms en toekomstige CVAa-projecten (op korte en lange termijn) in functie van de noden van het veld. Centraal staat het vernieuwde samenwerkingsverband met APA. Hiervoor moet draagvlak gecreëerd worden binnen en buiten de sector. Hiervoor zal de adviesraad tijdelijk uitgebreid worden.

Resultaatsindicatoren:

- De adviesraad bestaat uit vertegenwoordiging van de verschillende netwerken en platforms.
- De adviesraad krijgt een duidelijke rol in het transitietraject met APA.

OD 2.3 Internationaal netwerk opbouwen en internationale expertise-uitwisseling**Actie 2.3.1: Internationale verankering netwerk**

Het CVAa is vertegenwoordigd in de internationale erfgoedgemeenschap van het ontwerp van de omgeving.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa is lid van EAHN (European Architectural History Network), SAH (Society of Architectural Historians), Docomomo, en ICAM (International Confederation of Architectural Museums).
- De coördinator van CVAa is lid van het Executive Committee van ICAM. Dit is een actieve rol die een intensieve opvolging vraagt, zie Actie 2.3.2

Actie 2.3.2: Actieve verantwoordelijkheid opnemen in internationale netwerken

Het CVAa neemt een actieve rol op in bepaalde internationale netwerken.

Resultaatsindicatoren:

- Er is een internationale vertegenwoordiger in de adviesraad (zie ook Actie 2.2.1).
- Het CVAa zet in op het up to date houden van haar Engelstalige website (zie ook Actie 2.4.1).
- Het CVAa verzorgt de invoer voor België/Vlaanderen voor de website en nieuwsbrief van EAHN.
- Het CVAa stuurt abstracts in voor fora als het EAHN congres of ICAM om zo de Vlaams/Belgische context en problematiek kenbaar te maken en internationale uitwisseling te bevorderen.
- Sinds september 2014 is coördinator Sofie De Caigny *secretary-general* van het *executive committee* van ICAM (International Confederation of Architectural Museums)

Actie 2.3.3: Betrokkenheid stimuleren van cultureel-erfgoedgemeenschappen bij internationaal netwerk

Via de nieuwsbrief van het VAI en de CVAa-website communiceert het CVAa breed naar de verschillende erfgoedgemeenschappen. Daarnaast vormen ook de verschillende platforms en de adviesraad momenten om de erfgoedgemeenschappen te betrekken op de internationale netwerken. Het CVAa moedigt partners aan om actief deel te nemen aan de internationale netwerken.

Resultaatsindicatoren:

- nieuwsberichten over internationale netwerken in VAI-nieuwsbrief
- berichten op website van CVAa en VAI over internationale netwerken
- communicatie over internationale netwerken in platforms en adviesraad
- aanmoediging van specifieke partners om actief deel te nemen aan activiteiten van internationale netwerken

Actie 2.3.4. Internationale publieswerking

Zowel de tentoonstelling in het DAM in Frankfurt (zie Actie 4.3.9: Maatwerk. Architektur aus Flandern und den Niederlanden) als de presentatie van het boek Generatie 74 (zie Actie 4.3.4.) zijn van internationaal belang en niveau en zoeken bewust het internationale forum op, om daar het cultureel erfgoed van de Vlaamse architectuur kenbaar te maken, en om zo internationale samenwerkingen te verankeren.

Resultaatsindicatoren:

- buitenlandse pers aandacht voor beide evenementen
- aandacht in VAI nieuwsbrief en internationale communicatiekanalen vanuit Vlaanderen
- versterking internationaal netwerk CVAa

SD 3 Toekomstscenario

*Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,2 VTE, Wim Lowet 0,1 VTE, Ellen Van Impe 0,1 VTE
Inzet werkmiddelen: 4.500 € (A.16. TRANS, A.16.OVER, A.A6.ATSM)*

OD 3.1 Acquisitieprofiel uitwerken

Actie 3.1.1: Acquisitieprofiel uittekenen voor het cultureel erfgoed van werf en bouwbedrijf

Het CVAa zet sinds 2014 in op het cultureel erfgoed van werf en bouwbedrijf. Het acquisitieprofiel richt zich naar deze deelsector van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving. Door de grote veranderingen in verband met APA, is dit traject naar een lagere versnelling teruggeschakeld. Er worden in 2016 verdere voorbereidingen getroffen (door prospectie, zie OD 1.1) voor een eerste landschapstekening van dit veld. Dit is relevant omdat CVAa samen met APA zal werken aan een acquisitieplan en collectiebeleidsplan, waarin ook deze actoren opgenomen zullen worden.

Resultaatsindicatoren:

- neerslag van gesprekken met protagonisten en experts
- tussentijds overzicht van waar erfgoed van werf en bouwbedrijf in Vlaamse en Belgische collecties wordt bewaard
- overzicht van belangwekkende cultureel-erfgoedcollecties die te verwerven zijn als work in progress. Eindresultaat wordt eind 2017 opgeleverd in de vorm van een rapport.

OD 3.2 Prospectie en overdrachten

Actie 3.2.1: Overdrachten

In 2016 gaat het CVAa zowel actief als op verzoek van archiefvormers of erfgenamen op prospectiebezoek om de omvang, de staat en de inhoud van het archief goed te kunnen inschatten. Vervolgens wordt, in overleg met de archiefvormer, gezocht naar een definitieve bestemming, bij voorkeur een publieke bewaarinstelling. In 2016 ligt de focus op maquettes als cultureel erfgoed, ondersteund door de tentoonstelling in het najaar 2016 in Frankfurt, en op het cultureel erfgoed van de generatie van 74 (zie actie 4.3.4).

Resultaatsindicatoren:

- Er worden een aantal private cultureel-erfgoedgehelen naar publiek toegankelijke instellingen overgedragen.
- De overdrachten worden geregistreerd in Odis (en Archiefbank Vlaanderen)
- CVAa laat dit aspect van de werking nauw aansluiten met de ontwikkeling van een collectiebeleidsplan i.s.m. APA, zie OD 3.3

OD 3.3 Samenwerking APA (Architectuurarchief Provincie Antwerpen)

Actie 3.3.1: Overleg met APA

In 2016 wordt verder gewerkt aan de toekomstige verregaande samenwerking tussen APA en CVAa. De visienota die eind oktober 2015 werd gemaakt, is hiervoor richtinggevend. Er wordt op hele concrete aspecten van de werking samengewerkt om quick wins te realiseren, maar ook om elkaars werking beter te leren kennen.

Daarnaast zal op een formeel niveau veel aandacht gaan naar de uitwerking (zakelijk én inhoudelijk) van de nieuwe organisatie.

Resultaatsindicatoren:

- organisatie van overlegmomenten en concrete acties voor samenwerking tussen CVAa en APA
- concrete samenwerking en gezamenlijke communicatie
- invulling geven aan concreet toekomstscenario, zakelijk en inhoudelijk met daarin veel aandacht voor het collectiebeleidsplan
- gezamenlijk naar buiten komen in publieksmomenten, onder andere in het najaar 2016 in het kader van een tentoonstelling over ambacht in deSingel

OD 3.4 Depotproblematiek: zoektocht naar een duurzame oplossing

Aangezien er geen centraal depot is voor architectuurarchieven in Vlaanderen, zoekt het CVAa steeds naar de beste ad hoc oplossing bij concrete overdrachten. Het streeft daarbij naar duurzame samenwerkingen met verschillende depots, verspreid over Vlaanderen, om zoveel mogelijk thematische en regionale concentraties te bewerkstelligen. Toch is het soms niet mogelijk om op de vaak urgente vragen van archiefvormers onmiddellijk een antwoord te bieden. Daarom zoekt het CVAa verder naar oplossingen in dit verband die ook op lange termijn zinvol zijn. De vernieuwde intensieve samenwerking met APA is richtinggevend in dit verband.

Actie 3.4.1: Duurzame samenwerking met diverse bewaarinstellingen

Volgende bewaarinstellingen hebben in het verleden architectuurarchieven opgenomen en zijn dus eerste aanspreekpunt in het kader van de concentratievorming binnen de bewaarinstellingen: het Provinciaal Archief West-Vlaanderen, het Stadsarchief Gent/De Zwarte Doos, het Algemeen Rijksarchief en de Rijksarchieven in de Provinciën, het KADOC-KU Leuven, het Architectuurarchief van de Provincie Antwerpen (APA). Doordat de inspanningen van de bewaarinstellingen om deze archieven te ontsluiten erg intensief zijn, gekoppeld aan besparingen die verschillende instellingen ondergaan én de veranderende bevoegdheden van de provincies, wordt het voor het CVAa steeds moeilijker om archieven te plaatsen. De vernieuwde samenwerking met APA én het feit dat APA zijn profiel expliciet verruimt naar heel Vlaanderen, bieden daarentegen weer nieuwe mogelijkheden.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa werkt met diverse instellingen samen in functie van overdrachten.
- Het CVAa bewerkstelligt regionale concentraties van bewaard cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.
- Het CVAa werkt samen met APA een collectiebeleidsplan uit dat ook rekening houdt met de andere spelers in het veld en de onderlinge afstemming.

Actie 3.4.2: Nooddepot

Gezien de vernieuwde samenwerking tussen APA en CVAa komt het nooddepotverhaal in een nieuw daglicht te staan. Het CVAa blijft geconfronteerd met een groeiende nood aan onderdak voor vooral - maar niet uitsluitend - maquettes, met name van de architectenbureaus die de voorbije 20 jaar opgang maakten in Vlaanderen. Het depot van APA komt hiervoor in aanmerking aangezien APA ook de ambitie uitspreekt om op Vlaams niveau te gaan werken. Anderzijds moet erg goed nagedacht worden over het 'tijdelijk' binnenhalen van archiefmateriaal. Tijdelijk wordt al snel permanent en dat is te vermijden indien het niet past in het collectieprofiel van de nieuwe organisatie die APA en CVAa gaan uitbouwen.

SD 4 Bewustzijn vergroten voor het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Inzet personeel: Sofie De Caigny 0,1 VTE, Ellen Van Impe 0,1 VTE, Eva Van Regenmortel 0,1 VTE

Inzet werkmiddelen: 25.000 € (A.16.SITE, A.16. VORM, A.16.PUWE, A.16.GEN74)

OD 4.1 Erfgoedvormers en erfgenamen bewust maken

Actie 4.1.1: Maquettes

Door de prospecties in het kader van de maquettetentoonstelling in Knokke-Heist en Frankfurt werden heel wat private archiefvormers bewust gemaakt van het belang van dit cultureel erfgoed. Het CVAa wil dit extra benadrukken door op 10 januari een finissage te organiseren voor de editie in Knokke die expliciet het accent legt op de erfgoedzorg van deze kwetsbare maar belangrijke stukken voor de architectuurgeschiedenis van de voorbije 30 jaar in Vlaanderen.

Resultaatsindicatoren:

- Organisatie voor architecten van een finissage over erfgoedzorg op 10 januari 2016 in CC Scharpoord
- directe communicatie met protagonisten over hun cultureel erfgoed

Actie 4.1.2: Vormgevingserfgoed

In 2013 en 2014 werkte het CVAa wat prospectie en registratie betreft rond het thema vormgeving. Alle bevindingen van dit uitgebreide onderzoek worden gebundeld in een archievangids in de reeks Focus Architectuurarchieven die aan het brede publiek en aan de vormgevingssector in het bijzonder wordt voorgesteld. Daarnaast zal ook een website worden gelanceerd die ontwerpers in aanraking brengt met en bewust maakt van de rijkdom van archieven en collecties over vormgeving, omdat deze bronnen van inspiratie bij deze doelgroep vaak onder de radar blijven. Tot slot worden in de marge van de tentoonstelling Crafts(wo)man in the City in deSingel de resultaten van een labo-oefening getoond, zie actie 4.3.1.

Resultaatsindicatoren:

- publicatie archievangids
- publieke voorstelling archievangids
- persaandacht
- visueel aantrekkelijk website maken met een waaier aan vormgevingserfgoed met achterliggende bedoeling om de vormgevers te wijzen op het bestaan en de rijkdom ervan
- Labo-oefening uitvoeren en tentoonstellen in VAI-vitrine

OD 4.2 Niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde bewaarinstellingen bewustmaken van het belang van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving

Actie 4.2.1: Samenwerken met niet in architectuur- of vormgevingserfgoed gespecialiseerde collectiebeherende instellingen

Het CVAa werkt samen met het Algemeen Rijksarchief, stadsarchieven, (lokale) musea en andere erfgoedactoren in Vlaanderen, Brussel en ruimer België en tracht met hen concrete afspraken te maken rond hun verantwoordelijkheid in het bewaren van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving, zie 3.4.1.

Resultaatsindicatoren:

- CVAa onderhoudt nauwe banden met diverse stadsarchieven, Heemkunde Vlaanderen, Erfgoedcellen en musea.
- De verschillende bewaarinstellingen nemen deel aan het platform collectiebeherende archiefinstellingen.

Actie 4.2.2: Voorstelling archievangids vormgeving

Veel collectiebeherende archiefinstellingen zijn niet uitgerust om diverse soorten objecten te bewaren. Dit maakt vormgevings- en architectuurarchieven kwetsbaar in een land waar er geen centrale bewaarinstelling is voor dit cultureel erfgoed. Er is nood aan sensibilisering bij de collectiebeherende instellingen over de intrinsieke waarde van dit cultureel erfgoed, en over het onderzoekspotentieel. Met de publicatie van de archievangids en de voorstelling ervan willen we dit nogmaals onder de aandacht brengen.

Actie 4.2.3: Aanwezigheid op overlegmomenten van de cultureel-erfgoedsector

CVAa neemt deel aan verschillende overlegstructuren met diverse actoren uit de cultureel-erfgoedsector. Op die manier houdt het voeling met het Vlaamse cultureel-erfgoedbeleid en -veld, maar kan het ook andere professionele cultureel-erfgoedwerkers sensibiliseren voor het belang en de noden van het cultureel erfgoed van het ontwerp van de omgeving.

Resultaatsindicatoren:

- Deelname aan diverse overlegstructuren
- Aanwezigheid op sectorbrede studiedagen en manifestaties
- Constructieve en proactieve bijdragen leveren aan sector en beleid
- CVAa neemt deel aan OCE (Overleg Cultureel Erfgoed)
- Sofie De Caigny is ondervoorzitter van de Adviescommissie Cultureel Erfgoed
- Wim Lowet neemt een actieve rol in de werkgroep privaatrechtelijk archief van de VVBAD

OD 4.3 Publieksprojecten uitwerken in functie van brede sensibilisering

Actie 4.3.1: Labo-oefening in VAI-vitrine

Het CVAa werkt sinds enkele jaren intensief rond het cultureel erfgoed van vormgeving. Om vormgevers bewust te maken van het potentieel om met erfgoed van andere vormgevers aan de slag te gaan, vraagt het CVAa aan een jonge ontwerper om het archief van het ontwerpersduo Bataille & ibens, en in het bijzonder hun uitgebreide stalencollectie, als uitgangspunt te nemen voor een nieuw ontwerp. Het archief van Bataille & ibens wordt bewaard door APA.

Resultaatsindicatoren:

- Digitaal registreren / documenteren van het creatieve proces van de oefening
- Resultaten van de oefening tonen in de VAI-vitrine in de marge van de tentoonstelling Crafts(wo)man and the City.
- Communicatie naar doelgroepen architectuur en vormgeving over de expo

Actie 4.3.2: Erfgoeddag

In samenwerking met APA zal een project uitgewerkt worden.

Actie 4.3.3: Voorstelling archievangids vormgeving

Zie Actie 4.1.2, 4.2.2

Actie 4.3.4: Generatie 74

In 1974 studeerde architect Christian Kieckens af aan het Sint-Lucasinstituut in Gent. Met hem behaalden ook Marc Dubois, Paul Robbrecht, Hilde Daem en Marie-José Van Hee hun diploma. Zij startten een zoektocht naar de autonome logica van de architectuur, steeds in relatie tot kunst en vakmanschap. Waar was deze generatie naar op zoek? Wat dreef hen? Op welke manier hebben deze pioniers de architectuurcultuur in Vlaanderen gevormd?

Deze belangrijke generatie wordt gelauwerd met een reeks evenementen, een tentoonstelling en publicatie: *Het zoeken naar de logica van een autonome architectuur in Vlaanderen. De generatie van 1974.*

Resultaatsindicatoren:

- Publicatie van het boek, CVAA is co-uitgever samen met de UPL
- Aankondiging in nieuwsbrief van VAI
- Voorstelling van het boek in Vlaanderen en het buitenland met een moment in deSingel (mogelijks als afsluiting van de tentoonstelling van het VAI over Christian Kieckens) en voorstelling van het boek op de Architectuurbiënnale van Venetië
- Samenwerking met de UA (Lara Schrijver) en KU Leuven (Caroline Voet) en diverse nationale en internationale architecten en onderzoekers

Actie 4.3.5: Sensibiliseren rond digitaal erfgoed

De resultaten van het onderzoek, beschreven onder Actie 1.3.1 worden breed gecommuniceerd zodat de kennis zo ruim mogelijk wordt verspreid.

Resultaatsindicatoren:

- Bekendmaking onderzoeksresultaten bij cultureel-erfgoedsector door publicatie van een rapport en publicatie van bevindingen op CEST
- Bekendmaking onderzoeksresultaten bij architecten

Actie 4.3.6: De Etende Stad – MAS Antwerpen

Het CVAA werkt als lid van de expertgroep mee aan de herinrichting van de 5de verdieping van het MAS. Het thema is The Hungry City, en wil ingaan op de wijze waarop voeding (productie, consumptie, distributie en afval) de morfologie, materiële cultuur en gewoonten van een stad bepaalt.

Resultaatsindicatoren:

- Aanwezigheid op expertmeetings
- Geven van inhoudelijke input en feedback aan de onderzoekscoördinator van het MAS
- Bijdrage leveren voor de tentoonstellingscatalogus

Actie 4.3.7: Leeszaal Kunstcampus

De AP Hogeschool Antwerpen, afdeling Koninklijk Conservatorium, deSingel en het VAI hebben een samenwerking rond de leeszaal van de kunstencampus opgezet die de architectuurbibliotheek van het VAI publiek toegankelijk maakt. Het CVAA volgt dit project op door publiekswerking rond het documentair erfgoed van architectuur op te zetten binnen het kader van de Leeszaal Kunstcampus.

Resultaatsindicatoren:

- Invoer van boeken van het VAI in Anet
- Toegankelijkheid van de collectie via de Leeszaal Kunstcampus
- Tijdelijke kleine (erfgoed)tentoonstellingen in de vitrine boven de lockers opzetten rond actuele thema's en projecten
- In het 'evenementenrek' wordt achtergrondliteratuur bij actuele thema's en projecten aangeboden aan het publiek

Actie 4.3.8: Geïntegreerd project bouwbedrijf

In het kader van het geïntegreerde project over het bouwbedrijf al een publieksactiviteit plaatsvinden in 2017 in samenwerking met APA, zie SD 5.

Actie 4.3.9: Maßarbeit. Architektur aus Flandern und den Niederlanden

Van augustus 2016 tot januari 2017 vindt in het Deutsches Architektur Museum (DAM) in Frankfurt de tentoonstelling **Maatwerk. Maßarbeit aus Flandern und Niederlande** plaats. De tentoonstelling belicht het belang van ambacht en maatwerk in de voorbije 30 jaar architectuur uit Vlaanderen en Nederland. Dit gebeurt aan de hand van maquettes, foto's en plannen van architectuurprojecten van architectuurbureaus uit beide landen. De tentoonstelling wil de verschillen tussen hoe architectuur

gemaakt wordt in Nederland en Vlaanderen tonen, maar ook de interactie tussen beide regio's en de crossovers tijdens de voorbije 30 jaar. Naast visueel aantrekkelijke stukken privaat cultureel erfgoed uit architectuurarchieven - foto's, plannen, maquettes - zullen ook interviews met sleutelfiguren in de tentoonstelling te zien zijn. Deze interviews geven verdieping, kleur en een gezicht aan de thema's die in de tentoonstelling aan bod komen. Sofie De Caigny is samen met Nederlandse partners curator. Voor dit project werd een internationale subsidie aangevraagd binnen het Cultureel-Erfgoeddecreet en bij het Stimuleringsfonds voor Creatieve Industrie. De laatste aanvraag is bevestigd voor een bedrag van 40.000 €. De resultaten van de eerste aanvraag worden in 2016 bekendgemaakt.

Resultaatsindicatoren:

- Expo in Frankfurt
- Internationale publicatie
- Er wordt een lezingenreeks aan gekoppeld
- De maquettes (of een deel ervan) kunnen de basis vormen voor de uitbreiding van het collectieprofiel van APA naar Vlaams niveau

OD 4.4 Website als duurzaam communicatiemiddel

Actie 4.4.1: Onderhoud www.cvaa.be en doorgeven van informatie aan en over de cultureel erfgoedgemeenschap

In 2013 lanceerde CVAa een nieuwe website. Deze website wordt wekelijks, zo niet dagelijks, geactualiseerd. De website fungeert als platform en communicatiemiddel met en voor de verschillende cultureel erfgoedgemeenschappen.

Zoals afgesproken in de beheersovereenkomst werd bij de ontwikkeling van de website rekening gehouden met het behalen van het AnySurfer label.

Resultaatsindicatoren:

- Het CVAa onderhoudt zijn website
- De website voldoet aan het AnySurfer label.
- Het CVAa verzamelt alle relevante informatie over studiedagen en publicaties en communiceert deze via de nieuwsbrief van het VAI.
- Het CVAa kondigt op zijn website belangwekkende ontwikkelingen aan in het internationale veld van de architectuurarchieven.
- Leden van de platforms van het CVAa hebben toegang tot niet-publieke pagina's van www.cvaa.be zodat de communicatie tussen de leden van de platforms vereenvoudigd wordt.

SD 5 Geïntegreerde projecten

OD 5.1 Vormgevingserfgoed in Vlaanderen na 1945

Het geïntegreerd project vertrekt van twee vaststellingen:

1) Met uitzondering van het project Designarchief Vlaanderen, dat liep van 2003 tot 2006, is er in Vlaanderen nog geen structurele poging ondernomen om het vormgevingserfgoed – archieven en collecties –, op een systematische manier in kaart te brengen en te analyseren wat de noden zijn op vlak van erfgoedzorg. Dit project wil daaraan verhelpen, en wil via een aantal publieksmomenten zowel het gespecialiseerde publiek als het brede publiek betrekken op dit erfgoed.

2) Vormgeving en (lokaal) vakmanschap zijn belangrijke aspecten in de kwaliteit van hedendaagse architectuur in Vlaanderen. Daarbij stimuleren ze niet alleen lokaal ondernemerschap, duurzaamheid en kennisoverdracht, ze bieden ook een antwoord op groeiende problemen die te maken hebben met de globalisering van het bouwbedrijf en de productie van gebruiksvoorwerpen.

Resultaatsindicatoren:

- Samenwerking met cultureel-erfgoedzorgers (Design museum Gent, Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, APA, KADOC, tapis plein VZW, Etwie VZW, ...), spelers in de designsector (Design Platform Vlaanderen, Design Platform Limburg, Design Vlaanderen, Interieur,...) en met private beheerders van cultureel-erfgoedgehelen (erfgoedvormers en hun erfgenamen, ...) leidt tot een breed bewustzijn voor dit erfgoed
- Publicatie van archievensgids over vormgevingserfgoed
- Publieke lancering van de archievensgids
- Labo-oefening in de VAI-vitrine
- Historische bijdrage aan de VAI-tentoonstelling 'The Crafts(wo)man and the City'
- Website die als 'kijkboek' fungeert, focust op de visuele aantrekkelijkheid van vormgevingserfgoed, en zo de interesse van de ontwerpers ervoor aanwakkert

OD 5.2 Cultureel erfgoed van werf en bouwbedrijf

Niet alleen architecten, stedenbouwkundigen en vormgevers geven vorm aan de ons omringende omgeving. Ook bouwbedrijven hebben hier een enorme impact op. In het verleden was dit minstens even waar. Zeker voor 1939, toen het verplicht werd met een architect te bouwen, was het bouwbedrijf – gaande van lokale metsers en schrijnwerkers tot grote ondernemingen – erg bepalend voor de wijze waarop de leefomgeving werd gevormd. Er is evenwel weinig geweten over de manier waarop deze sector zich ontwikkelde, de technieken en materialen die ze gebruiken en het belang van de bouwsector voor de globale economie. Er is dus nood aan een inhaalbeweging, zowel op vlak van historiografie als op vlak van cultureel erfgoed van werf en bouwbedrijf.

Actie 5.2.1: Bronnenonderzoek en ontsluiting

Zie actie 1.1.1 en actie 1.1.2

Actie 5.2.2: Publiekswerking

Geïntegreerde projecten resulteren in een betere toegankelijkheid en ontsluiting van cultureel erfgoed, een betere bewaring en een betere bekendheid van dit cultureel erfgoed. Voor dat laatste werkt het CVAa steeds een publieksproject uit dat op het einde van het project gerealiseerd wordt. In 2016 zal in samenwerking met APA een publieksproject uitgewerkt worden. De contouren, plaats, enz. van dit project (najaar 2016) worden momenteel besproken. Gedacht wordt aan een fototentoonstelling vanuit de archieven van APA over "een eeuw werf in Antwerpen". Dit project zal pas in 2017 zijn uitkomst kennen en publiek getoond worden.

Resultaatsindicatoren:

- Plan uitgewerkt in samenwerking met APA ifv presentatie in 2017

SD 6 Duurzaamheid en maatschappelijke en culturele diversiteit

OD 6.1 Maatschappelijke en culturele diversiteit

Actie 6.1.1: Personeelsleden en bestuurders met een etnisch cultureel diverse achtergrond

1 van de 8 bestuurders van het CVAa heeft een etnisch cultureel diverse achtergrond. De genderverdeling is gelijk (1/2). Het CVAa engageert zich om, wanneer zich vacatures stellen in 2016, speciale aandacht te hebben voor het aantrekken van personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond.

Resultaatsindicatoren:

- bij mogelijke aanwervingen wordt speciale aandacht besteed (vb. bij bekendmaking van vacature) aan personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond.
- bij mogelijke wissels van bestuursleden zal er aandacht zijn voor personen met een etnisch cultureel diverse achtergrond, evenals voor een evenwichtige genderverhouding in de bestuursorganen van de vzw VAI.

Actie 6.1.2: Armoede bestrijden door participatie

Het is een bewuste politiek van het CVAa om zijn publieksactiviteiten gratis toegankelijk te maken, zodat dit geen drempel vormt voor participatie. Het CVAa biedt steeds een neerslag van zijn activiteiten en van zijn publicaties gratis aan op zijn website of die van het VAI. Daarnaast zal het CVAa extra aandacht besteden bij de communicatie rond zijn publieksactiviteiten om minder bemiddelde doelgroepen en personen in armoede te bereiken.

OD 6.2 Aandacht voor duurzaamheid

Actie 6.2.1: Medewerkers verplaatsen zich zo ecologisch verantwoord mogelijk

Het CVAa wil zo veel mogelijk de ecologische impact van de werking te beperken. Alle medewerkers komen met het openbaar vervoer of de fiets naar het werk. Voor werkverplaatsingen wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van het openbaar vervoer en de fiets (o.a. abonnement op Blue-bike). Indien dit niet mogelijk is, stimuleert het CVAa autodelen. Aangezien meerdere CVAa-medewerkers geen eigen auto hebben, nam VAI VZW een abonnement op autodelen Cambio om de ecologische afdruk van de organisatie zo klein mogelijk te houden.

Resultaatsindicatoren:

- Fiets en openbaar vervoer zijn voor de medewerkers van het CVAa de meest voorkomende manieren om zich te verplaatsen.
- Indien het niet anders kan, wordt een auto gebruikt via het systeem van autodelen Cambio.

Actie 6.2.2: Kennismanagement gebeurt zo duurzaam mogelijk

De kennis die bij de medewerkers aanwezig is wordt duurzaam vastgelegd voor intern en extern gebruik. Om kennis te delen tussen de werknemers en om nieuwe werknemers snel praktische informatie aan te reiken is er een *survivalkit* opgemaakt. Alle praktische informatie over procedures, office management of waar bepaalde informatie kan gevonden worden, wordt hierin opgenomen en bijgehouden. Het is een handige gids die de kennis van de verschillende medewerkers bundelt. De implementatie van het nieuwe CRM-systeem (oktober 2013) zorgt ervoor dat ook kennis over contacten met individuen en organisaties beter gedeeld kan worden tussen de werknemers.

Voor duurzame kennisdeling met externen wordt vooral gebruik gemaakt van de website, waar ook resultaten van projecten worden gedeeld, rapporten online worden gepubliceerd en informatie wordt verwerkt in online toegankelijke databanken (Odis en Archiefbank).

Het digitale erfgoed van het CVAa, waaronder digitale opnames van archiefstukken, worden op externe servers geback-uped. In het najaar 2013 deed Wim Lowet een onderzoek naar een gunstige formule die duurzaam kennisbeheer garandeert. Hij werd hiervoor bijgestaan door medewerkers van Packed VZW.

Bij het opstarten van nieuwe interne en externe projecten die met digitaal kennisbeheer te maken hebben, of bij het verlenen van advies, worden de richtlijnen en adviezen van het project CEST geraadpleegd. Daarnaast zet het CVAa de resultaten van al zijn projecten zoveel mogelijk online, op www.cvaa.be en op CEST en andere platforms van andere organisaties om de kennis zoveel mogelijk te verspreiden en zo goed mogelijk duurzaam te verankeren.

Resultaatsindicatoren:

- *Survivalkit* als duurzaam intern kennisbeheer wordt voortdurend actueel gehouden.
- Nieuw CRM-systeem wordt samen met VAI onderhouden.

- CEST wordt bij elk project geraadpleegd.
- CVAa plaatst resultaten online, op eigen fora en die van andere organisaties.

Actie 6.2.3: Open Cultuur Data

Het CVAa volgt de ontwikkelingen binnen de culturele erfgoedwereld op de voet. Een van deze ontwikkelingen is het vrijgeven van digitale datasets onder een open licentie om op die manier ontsluiting, hergebruik en uitwisseling van de data te stimuleren. Het vrijgeven van datasets wordt steeds belangrijker om de zichtbaarheid van de gegevens op het web te verzekeren. Het CVAa engageert zich om zoveel data als mogelijk onder open licentie vrij te geven. Het neemt daartoe stappen om datasets zo te structureren dat de uitwisseling ervan wordt vereenvoudigd.

Resultaatsindicatoren:

- Nieuwe datasets worden opgebouwd volgens standaarden die internationale uitwisseling bevorderen.

OD 6.3 Website (AnySurfer)

Zie actie 4.4.1